

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра генетики**

ВОРОПАЙ
Наталья Александровна

**ОПРЕДЕЛЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ РАСТЕНИЙ ЛЮПИНА
УЗКОЛИСТНОГО К ЗАСОЛЕНИЮ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ
ЦИТОЛОГИЧЕСКИХ МАРКЕРОВ**

Аннотация
к дипломной работе

Научный руководитель:
старший преподаватель
М. П. Куницкая

Минск, 2015

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит 56 страниц, 9 рисунков, 12 таблиц, 52 использованных источников.

Ключевые слова: люпин узколистный (*Lupinus angustifolius*), засоление, цитологические маркеры.

Одна из важных задач селекции – выделить генотипы как с высокой продуктивностью, так и высокой устойчивостью к стрессовым факторам среды. Однако оценка гибридов и мутантов на провокационных фонах требует больших затрат труда и времени. Необходима разработка экспресс-методов оценки устойчивости, например, на ранних стадиях онтогенеза.

Целью нашей работы было изучение возможности использования цитологических маркеров для диагностики устойчивости люпина узколистного к засолению.

Объект исследования: люпин узколистный.

Методы исследования: морфометрические, цитологические и статистические.

Проведена оценка двух сортов люпина узколистного к засолению на разных этапах развития растения. Показано, что информативным параметром для оценки устойчивости образцов люпина узколистного к засолению являются параметры клеток меристемы и зоны удлинения корешков проростков.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа змяшчае 56 старонак, 9 малюнкаў, 12 табліц, 52 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: лубін вузкалістны (*Lupinus angustifolius*), засаленне, цыталагічныя маркеры.

Адна з важных задач селекцыі – вылучыць генатыпы як з высокай прадуктыўнасцю, так і высокай устойлівасцю да стрэсавых фактараў асяроддзя. Аднак ацэнка гібрыдаў і мутантаў на правакацыйных фонах патрабуе вялікіх выдаткаў працы і часу. Неабходная распрацоўка экспрэс-метадаў ацэнкі ўстойлівасці, напрыклад, на ранніх стадыях антагенезу.

Мэтай нашай працы было вывучэнне магчымасці выкарыстання цыталагічных маркераў для дыягностыкі ўстойлівасці лубіна вузкалістнага да засалення.

Аб'ект даследавання: лубін вузкалістны.

Метады даследавання: морфометрычныя, цыталагічныя і статыстычныя.

Праведзена ацэнка двух сартоў лубіна вузкалістнага да засалення на розных этапах развіцця расліны. Паказана, што інфарматыўным параметрам для ацэнкі ўстойлівасці сартоў лубіна вузкалістнага да засалення з'яўляюцца параметры клетак мерыстэмы і зоны падаўжэння карэньчыкаў праросткаў.

ABSTRACT

The diploma thesis contains 56 pages, 9 figures, 12 tables, 52 literature sources.

The keywords: angustifolia lupine (*Lupinus angustifolius*), salinity, cytological markers.

One important objective of breeding is to identify genotypes with high productivity and high resistance to stress factors of the environment. However, the evaluation of hybrids and mutants on a provocative backgrounds requires much labor and time. It is necessary to develop rapid methods for assessing the sustainability of, for example, in the early stages of ontogenesis.

Target of our work was to study the possibility of using cytological markers for the diagnosis of the sustainability of lupine to salinity.

Object of research: *Lupinus angustifolius*.

Methods of research: morphometric, cytological and statistical.

Evaluated two varieties of lupine to salinity at different stages of plant development. It is shown that the informative parameter to evaluate the stability of samples of lupine to salinity are the parameters of the cells of the meristem and the elongation zone of the roots sprouts.